

KLIMAATVERANDERING OP JE BORD!

DOCENTENHANDLEIDING

Leuk dat je aan de slag gaat met het lesmateriaal van Greenpeace! Dit lespakket gaat over de impact van vlees- en zuivelconsumptie op ons klimaat, biodiversiteit en gezondheid. De lesinhoud:

- **De introductie (15 minuten):** de leerlingen krijgen een introductie op het probleem door [een Kahoot](#) en [een video van Zondag met Lubach](#) over vlees. Daarna kies je een keuzeles;
- **Keuzeles 1 - Klimaatverandering & verlies van biodiversiteit (30 minuten):** over koeienscheten, broeikasgassen, ontbossing, transport en de lokale en wereldwijde gevolgen van klimaatverandering.
- **Keuzeles 2 - Gezondheid voor mens en dier (50 minuten):** over dierenwelzijn, keurmerken en je eigen gezondheid. Kun je zonder vlees en zuivel eten volgens de Schijf van Vijf?
- **De eindopdracht (50 minuten):** wat kan het probleem oplossen? Wereldwijd 50% minder vlees en zuivel consumeren én beter produceren. Wat betekent dat voor de eetgewoontes van de klas? De leerlingen maken in de eindopdracht een campagne om in 14 dagen minder vlees te consumeren.

Dit materiaal is geschikt voor de onderbouw van het middelbaar onderwijs en kan ingezet worden bij aardrijkskunde, NLT, biologie of verzorging. Ook zitten er opdrachten tussen die bij bijvoorbeeld wiskunde of maatschappijleer gedaan kunnen worden.

De leerdoelen:

1. Je weet wat de invloed is van vlees & zuivel op onze planeet.
2. Je hebt een mening over de consumptie en productie van vlees & zuivel.
3. Je bedenkt oplossingen voor het vlees & zuivel probleem.

BRONNEN

Deze les is ontworpen voor op het digibord/smartbord. De les wordt ondersteund door een powerpoint. Deze presentatie bevat opdrachten en interactieve elementen (zoals video's en links) waar je op kunt klikken. In de sprekersnotities onder de dia's vind je ook de URL's van de video's en linkjes terug.

Ook is er [een map aangemaakt op Google Drive](https://act.gp/inspiratie_vleesenzuivel) (korte URL: act.gp/inspiratie_vleesenzuivel) waar je kan vinden:

- Een excel-sheet om klassikaal uit te rekenen hoeveel vlees en zuivel de leerlingen consumeren
- Een campagne-canvas die de leerlingen kunnen invullen om de eindopdracht uit te werken
- Een document met inspiratie die de leerlingen kunnen gebruiken voor de eindopdracht
- Het rapport 'Minder is meer' over de problemen en oplossingen rondom vlees- en zuivelconsumptie

BIJLAGE: WAAROM GREENPEACE EDUCATIE?

De toekomst van de aarde ligt niet alleen in onze handen, maar ook in die van de kinderen en jongeren van vandaag. Bijna de helft van de wereldbevolking is jonger dan 25 jaar. Hoe denken zij over het milieu en hoe gaan zij (straks) om met onze kwetsbare aarde? Vrijwel iedereen vindt duurzaamheid belangrijk. Maar hoe geef je daar in de klas vorm aan als er weinig tijd is en de lesmethodes en toetsen niet altijd voldoende aandacht besteden aan duurzaamheid?

Greenpeace helpt docenten om duurzaamheidsthema's in de klas te brengen. Dit wordt gedaan omdat leerlingen het recht hebben om te leren over de wereld waar zij in leven en om hen te inspireren en te motiveren om zelf een steentje bij te dragen voor een groenere planeet.

Wil je vaker aan de slag met Greenpeace educatie? Kijk dan op www.greenpeace.nl/docenten. Omdat wij docenten willen stimuleren om aandacht te besteden aan het milieu, bieden wij de materialen kosteloos aan. Wel stellen wij een [vrijwillige bijdrage](#) voor de materialen zeer op prijs. Greenpeace neemt geen subsidies van overheid en bedrijven aan en heeft enkel bestaansrecht dankzij de bijdrage van haar donateurs.

BIJLAGE: AANSLUITING BIJ KERNDOELEN

Kerdoel 06: Overleg, planning, discussie

De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.

Kerdoel 36: Meningvorming

De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan.

Kerdoel 30: Het milieu

De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden

Kerdoel 42: Inzicht in de eigen omgeving

De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu.

Kerdoel 46: Arm en rijk

De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland.

Kerdoel 29: Sleutelbegrippen

De leerling leert kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in sleutelbegrippen uit het gebied van de levende en niet-levende natuur, en leert deze sleutelbegrippen te verbinden met situaties in het dagelijks leven.